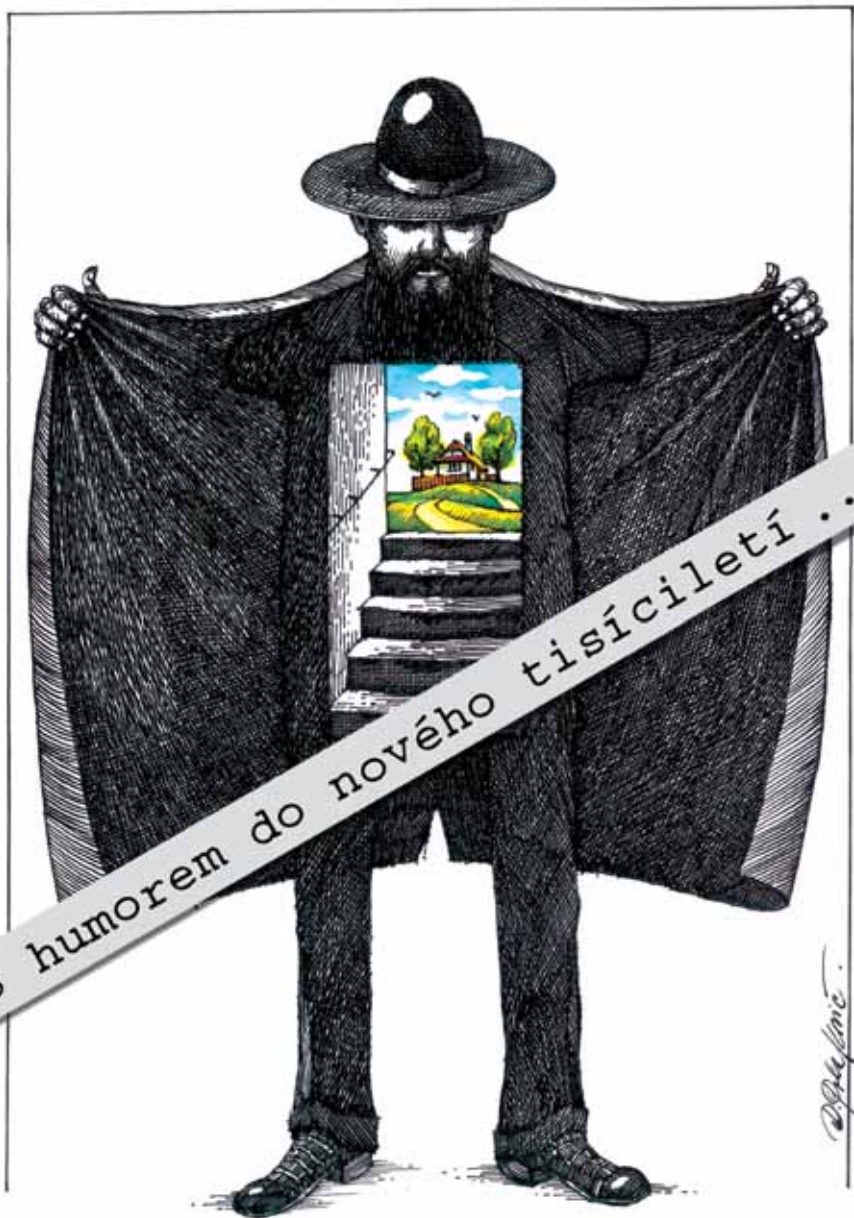
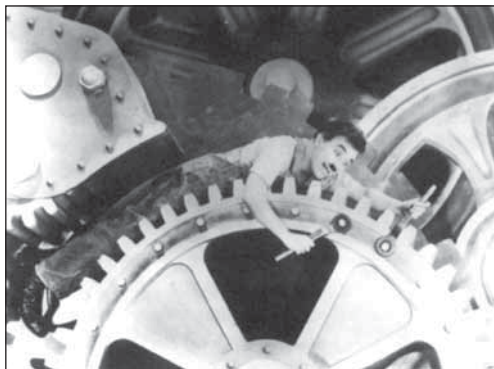

44. BEZRUCĚOVA OPEVA

7.9.-23.9.2001

— Charles Chaplin – Moderní doba (1936)

Motto:

“P íchod šaška do m sta znamená pro zdraví obyvatel mnohem víc nežli desít-
ky mul naložených lé ivy. “

Thomas Sydenham (1624 – 1689, anglický léka)

“S humorem do nového tisíciletí... “

Festival Bezru ova Opava vstoupí v zá í roku 2001 nejen do svého 44. ro níku, ale také na práh t etího tisíciletí. Po závažn ějších a seriózn ějších tématech posledních let (esko-sloven-
ská kulturní vzájemnost, Pocty a chvály, Na konci milénia) zvolil p ípravný výbor festivalu
téma “toliko pot ebné, jako v lidském obcování chléb vezdejší”, jak bych mohl parafrázovat
jednu slavnou sentenci. Je to téma humoru a všech jeho podob a tvá í. Asi máloco v budouc-
nu budeme pot ebovat v tak vrchovaté mí e, jako laskav ější a vlídn ější pohled na kolotání
sv ta kolem nás prizmatem humoru. Humor, jak praví klasikové, je perla z hlubin, poklad,
deštník i ochranný štít moudrých, duševní zbra , nejvyšší poznání, nejlepší kus od vu, který
m že lov k ve spole nosti nosit, s l zem (a kdo je jím dob e prosolen, uchovává se dlouho
erstvý). Humor však také vždy a za všech okolností nemusí vyvolávat jen smích. Je dob e
ukryt í v dobrém pocitu, pohod , toleranci a lásce k lidem. Práv proto by m l být humor
obsažen ve všem, i ve velmi vážných v cech. Nebo jak praví jiná moudrá hlava: “M ní se
pouze kostýmy a kulisy, ale lidská komedie, která se v nich odehrává, je v n táž”.

Proto Vás všechny srde n zveme i d razn vyzýváme k ú astí na festivalovém d ní,
nejen proto, že kdo se sm je, nemá as plakat, ale p edevším pro úlohu humoru v polidšt ní
lov ka.

*Petr Rotrekl
kulturní referent
Magistrátu m sta Opavy*

Pátek 7. zá í, 18.30 a 19.00 hod.,
foyer Slezského divadla a Divadelní klub

Boleslaw Polnar

Vernisáž výstavy plakát a obraz významného polského výtvarníka

Polské um ní v padesátých letech nabralo sebev dom ější eskalaci než eské a je stále
o n co svobodn ější i ve výtvarném um ní od plastiky p es volnou malbu až po plakát.
Boleslaw Polnar (1952), a žije a tvo í blízko našich hranic, pat í k p edním sou asným
polským malí m. Narodil se v Glub icích, vystudoval Akademii krásných um ní v Krakov
a nyní žije i tvo í v Opolí. Za svou tvorbu získal mnohá i zahrani ní ocen ní. Vystavoval
v Evrop (N mecko, Švédsko, Francie, ale také v Krnov a Ostrav) a opakovan í v zámo í.
Je vyhledávaným spolupracovníkem n kolika polských divadel, nebo jeho plakáty p sobí
jako citlivý symbol i pe e inscenací, které pak i p es omezený scénický as mohou zan-
echat v pam tí návšt vník trvalou stopou. Polnarovy návrhy divadelních plakát jsou
sugestivn poutavé, malí sky nápadité v grafické zkratce a hlavn vyjad ují nejen samotný
název divadelního titulu. Polnarova oddanost a láska k divadlu pramení ze silného vztahu
k lite-ratu e. Svými díly vypráví p íb hy plné podobenství života i jeho v ných tajemství.
Je tv rcem obraz , které vypovídají i zp sobem násobené animace nechceme-li použít
zleh ujícího slova comics. Ve volné malí ské tvorb nás jeho fantazie zavádí do sv ta
b o h a t é t v a - rové i barevné imaginace blízké obraznosti Federica Felliniho,

v tvarosloví pak anatomie Luciena Freuda, vnuka slavného
psychoanalytika. P íkladem je i jedine ný portrét Samuela
Becketta, který je tém anatomickým i duchovním
atlasem velkého dramatika. Leitmotivem opavské
instalace, která potrvá do konce íjna, je tvorba
spjatá p evážn s divadlem. Vždy i pod-
statu Polnarovy tvorby by bylo možné ozna it
Divadlem sv ta. Výstavy za ú astí autora
uvede akademický malí Jind ich Gola.

Text a foto Emanuel K enek

— Boleslaw Polnar

rockové alternativní scény

Koncert spojený se k tem CD

Reprezentativní kompaktní disk vznikl se záměrem zmapovat opavskou rockovou alternativní scénu a ukázat mladší i starší generaci hudební tvorbu muzikantů, kteří si pro svou výpověď o světě zvolili tento hudební žánr. Během realizace CD se navíc zrodil nápad uspořádat mimořádný společný koncert. Celý projekt si totiž klade za cíl vytvoření pohodové a přátelské atmosféry inspirující k dalším hudebním aktivitám. Společným vystoupením se jednotlivé skupiny mohou zbavit zbytečné evnivosti i arogance a více se otevřít vzájemnému obohacování. Na desce i koncert se můžete setkat s těmito kapelami: Bardo Thödol, Elliot Gonzales, Kopretina, Luza, Nekos Zpozakulis, No 1, Peří, Psychonaut, Sonyk Bel a Yaba.

Martin Žižlavský (Rockový klub JAM)

— Snímek z koncertu CD Rockových hvězd z Opavy na festivalu v Kobeličích

sobota 8. září, 14.00,
Městské sady

pondělí 10. září, 19.00,
Slezské divadlo

Divadlo

Představení pražského kultovního souboru s jevištní podobou českého mýtu

Autorem podání jevištní podoby českého mýtu byl Jára Cimrman, který až do svého zmizení v roce 1914 patřil k nejvýznamnějším českým dramatikům, básníkům, cestovatelům, filozofům, vynálezci a sportovci. Po objevení truhly s jeho pozoruhodnou pozůstalostí v obci Liptákov vzniká v Praze v polovině 60. let Společnost pro rehabilitaci osobnosti a díla Járy Cimrmána. Ta rekonstruuje a popularizuje jeho dílo. Fragmentu hry Blaník, jakož i dalších, dnes již téměř zlidovělých kusů (Hospoda na mýtině, Vražda v salónním coupé, Dlouhý, Široký a Krátkozraký, Dobytí severního pólu s echem Karlem Němcem) se ujala autorská dvojice Ladislav Smoljak a Zdeněk Svěrák. Ve hře vystupují rytíři Hynek z Michle (přednosta svatováclavské kanceláře), rytíř Smil Flek z Nohavic (kronikář), rytíř Veverka z Bítýšky (velitel lipanské druhé jízdy) Josef Bohuslav Chvojka (učitel dějepisu), Šlupka (zřízenc) a Jeskyňa.

Jedno z našich nejznámějších malých divadel nehoduje v Opavě poprvé. Protože herecký soubor nehraje má svůj stálý okruh příznivců, není asi třeba blíže jej představovat. Jen dodejme, že hra Blaník nebyla vybrána náhodou. Celé to legrace vlastně ze začátku minulého století je totiž, jak se zdá, stále aktuální i v těchto dnech, kdy českou národní výjimce nosí haraší po vzoru některých východních politiků také naši euroskeptikové. Těm se do kamenného Slezského divadla na své blanické kolegy přijdou pro jistotu podívat i spící ochránci Slezska z nedalekého vrchu Hanuš.

— Vlastenecká krotitelka Šárka Taussigová nacvičila se svými tverňohými svenci alegorické inscenace "Blaník". Lvi symbolizují české vojsko dříve žijící v nitru hory. V popředí kníže Václav. (vpravo)

— Badatelská výprava Cimrmána v Liptákově (dole)

pondělí 10. září, 17.00,
Horní náměstí

Slavnostní fanfáry z Hlásky

Slezská kapela zahraje festivalovou znělkou Jindřicha Černého

Doprovodné kulturní programy na Horním náměstí pořádá Dům dětí a mládeže ve spolupráci se Základní uměleckou školou Václava Kálíka. První koncert, na němž se představí známá Slezská kapela, se koná již v neděli 9. září v 10 hodin. Další programy se uskuteční ve všední dny od 16 do 17 hodin, pokud nebude velmi chladné nebo deštivé počasí. Uslyšíte Chlapeckou cimbálovou muziku a Dívčí cimbálovou muziku ZUŠ Opava, Národopisné soubory Úsmívka a Vrtek, Opavské hudce, Akordeonový orchestr Popcorn, Dechový orchestr Ostroj, Dechový orchestr Hradec, Sekerášé, Veselou sedmu a Rohovanku.

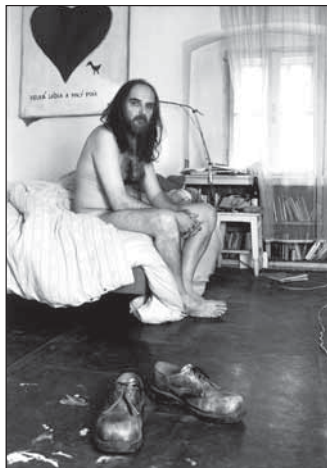
Jarmila Poláková

v soudobém výtvarném umění I

aneb Akty českých spisovatel na fotografiích Jany Nosekové

Vernisáž snímek z benefičního kalendáře a nakladatelství Petrov

Benefiční kalendář 2001 s fotografiemi akt českých spisovatel vydalo nakladatelství Petrov Martina Pluháka, který jejich instalaci v Domě umění sám zahájí. V jednom z rozhovorů se přiznal, že hlavním cílem vydání tohoto neobvyklého tisku bylo "upoutat pozornost alespoň trochu širší veřejnosti k němu tak okrajovému jako je povídková literatura, avšak zároveň rozšířit o další díla seriál volně pokračujících výpadů proti "obrozenecké" roli české literatury, která vyhovuje univerzitním profesorům a tzv. literárním kritikům, ale především škodí samotným autorům. Nechybí lažrovně ani potěšba dotáhnout do finále nějaký ztěštný, nekulturní nápad, který by pro většinu lidí odešel ze světa s ranní kocovinou." Na otázku podle čeho si vybíral autorkou fotografií odpovídl: "Oslovil jsem záměrně Janu Nosekovou, protože ji léta znám jako výbornou fotografku, protože s focením spisovatel má bohaté zkušenosti z básnického setkávání na Bítově, a protože je to moje kamarádka a výborná holka. Jí i v tisku oslovených kmenových autorů Petrova připadal kalendář pánských aktů jako docela dobrý fórum".

— Marian Palla

úterý 11. září, 17.30,
Dom umění

úterý 11. září, 17.00,
Dom umění

tlusté ženy

Autorské tení Mariana Pally

U zrodu kalendáře stál mimo jiné i Marian Palla (1953), který si o sobě myslí (alespoň na obálce knihy příběhu o detektivu Wlaprovi), že je "hudebník, výtvarník, barman, veni pes, odborný asistent na Fakultě výtvarných umění v Brně, rozvedený, permanentně bezpen zovce, ranní nevstava, obášený spisovatel na volné noze, vlastník vedy na dvanácterníku a performer". Autor, který vystavoval svá výtvarná díla v Opavě v letech 1989 a 1999, nám přetě ukázky nejen z uvedených prvních vydaných knihy, ale i ze sbírky Kdyby byl krtek velkej jako prase.

*už aby byly Vánoce!
protože potom bude velmi rychle po nich
všichni si oddechnou a za nout se tšít na Velikonoce
už aby byly Velikonoce!
protože potom bude velmi rychle po nich
všichni si oddechnou a za nout se tšít na léto
a v létě se zpotí*

*tak nevím
jestli nemaluju a nepišu
moc vehementně
a jestli bych neml trochu ubrat
zamyslet se
zstat těba v posteli
šet it se
nenamáhat se
a pokusit se přezít
...
ale koho?*

úterý 11. září, 10.00 a 19.30, sál
mnohostránského kláštera

Humor v hudbě

Koncert úspěšného pražského souboru

ty i vynikající sólisté, studenti Akademie múzických umění a Konzervatoře v Praze, vytvořili v roce 1994 soubor, který se ze záplavy nově vzniklých smyčcových kvartetů vylenil nejen tím, že hraje obdivuhodně přesvědčivě díla klasiků (dokladem toho je první cena z mezinárodní soutěže Beethoven v Hradci 1999 pro celý soubor a také individuální laureátství tří z jeho členů), ale také tím, že se prezentuje originálním autorským programem s názvem L. A. Buškoncert. Houslisté František Souček a Petr Střížek, violista Petr Holman a cellista Vladimír Všecka objevili a propagují dílo jednoho z nejtalentovanějších žáků Jára Cimrmana. Tvrdí, že Mistr Ladislav Antonín Buš se narodil roku 1904 v Sabotíně, v roce 1948 odešel do USA, zaátkem 70. let pšobil v Austrálii a nyní se usadil kdesi v kanadské divočině. Přesto se členy Penguin Quartetu udržuje úlohu korespondenci a v noval jim i svou nejnovější skladbu Pocta moderním skladatelům. Každá skladba přitom stále čeká na své první provedení. Členové kvarteta, které zásadně vystupuje pouze ve společnosti maskota, jímž je plyšový tučňák (penguin), si pro své opavské vystoupení vybrali program, jehož první část v novali (asi na základě pravidla o kontrastu v hudbě) romantikům nikterak apriorně veselým: Franz Schuberťovi a Bedřichu Smetanovi. Teprve po přestávce nás čeká několik ukávek z Katalogu Bušových skladeb, vtipně komentovaných jednotlivými objeviteli. Když ještě dodáme, že Petr Holman patří k nejvtipnějších sbíratelům vtipů o violistech, čeká nás skutečně "cimrmanovské" povyražení. Dopolední program je určen studentům středních škol, ve večerní pak všem dalším posluchačům a zároveň předplatitelům komorní ady.

— Penguin Quartet

Program:

W. A. Mozart: Adagio a fuga c moll K. V. 546
B. Smetana: Smyčcový kvartet č. 1 e moll Z mého života
L. A. Buš: výběr z díla

Pár poznámek k programu:

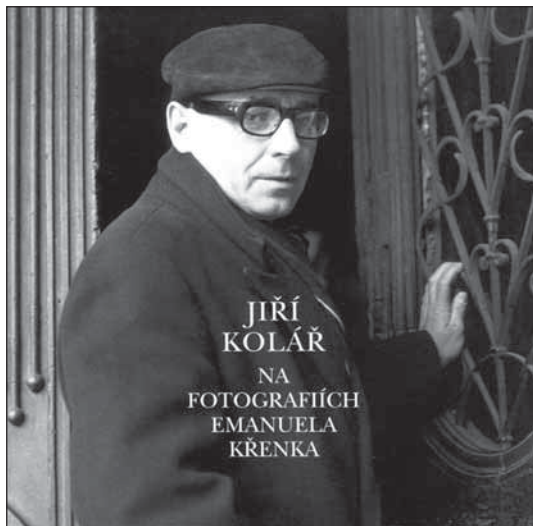
Tragické tóny Mozartova adagia a jakoby bachovsky hutné fugy budou možná pro ty, kteří si autora spojují pouze s pubertálně veselými scénami z Formanova filmu překvapivé. Stísněný, dramatický tón asi osmiminutové skladby, která se hrává i v obsazení pro komorní orchestr, je možná předtuchou skladatelova neradostného závěru života. Skutečně tragický životní příběh pak komentuje smyčcový kvartet B. Smetana z roku 1876. Sám Smetana popisuje své dílo velmi adresně. První vta Allegro vivace přináší "Náklonnost k umění v mládí a neukojitelnou touhu po nevysovitelném", druhá vta Allegro moderato alla Polka charakterizuje "Radostnou dobu mládí", "Blaženost první lásky" je obsahem vta třetí v tempovém označení Largo sostenuto a závěrečné Vivace patří "Národní hudbě, úspěchům a potom katastrofám". Smetana náhle slyší v uchu pronikavě e4, stědává rezignaci s nadějí, než naplno propukne hluchota. Vypjatý romantický individualismus první z tohoto díla jedinečný poklad světové kvartetní literatury. Po tomto mementu a vzývání smrti budou "ptákoviny pingvinovců" jistě vítaným osvícením. Dílka s názvem Komár, Tenisový, Závodní i Telekomunikační kvartet mají v sobě zakódováno "pábení" na základě hudebních a zvukových symbolů, kterému mohou rozumět všichni, nejen zkušení hudebníci "fajnšmekři". Jako sladkou tečku ještě přidávám vtip z Holmanova archivu: Jeden slavný violový virtuos, známý po celém světě, dlel vždy těsně před vstupem na pódium zvláštní vta – otevřel své pouzdro na violu, velmi dlouho se do ní díval, pak z ní teprve vytáhl nástroj a šel hrát. Mnohokrát se ho novináři i známí ptali, co že to má v pouzdře tak neobyčejného, ale on nikdy své tajemství neprozradil. Až jednou, jak už to v životě bývá, violista zemřel. A když jeho nejbližší urovnávali pozůstalost, našli ve skříni jeho nástroj. Otevřeli pouzdro a uviděli velkou ceduli: VIOLU DO LEVÉ, SMYČEC DO PRAVÉ!

Petr Hanousek

Jiřímu Kolářovi

Zahájení výstavy portrétních fotografií
a představení nové knihy Emanuela Křenka

Významný český básník a výtvarník Jiří Kolář se narodil v Protivíně v roce 1914. První část života prožil v Paříži, kde pokračoval zejména v tvorbě svých nezamýšlených koláží, kterými ovlivnil výtvarnou scénu mladší generace. V lednu 1970 v PPB v Opavě byla uvedena malá výstava J. Kolář a s básnickým veškerem "Jiří Kolář - báseň a koláž", který měl sedm repríz. V našem okolí pak vystavoval po roce 1990 (Sovinec, Ostrava). Emanuel Křenek, laureát Ceny Petra Bezruče z roku 1998, jej svým objektivem portrétoval mezi lety 1969 až 2001 a knížku doplnil také Kolářovými úvahami o fotografii a fotografování. Text, výstižné portrétní snímky, grafická úprava Svatoslava Böhma i drobný a sympatický formát tisku (stejný jako při minulých návštěvách v ateliéru Jana Baucha) jistě osloví všechny příznivce nepatetické a tvrdě souasně umění. Setkání s autorem fotografií přispěje jistě k lepšímu poznání osobnosti umělce, o kterém se ještě v minulém desetiletí téměř nesmělo mluvit. Navíc se můžeme těšit na Křenkovu upřímně osobní vyznání.

— Jiří Kolář na předání knihy

středa 12. září, 17.00,
Gotická síň minoritského kláštera

středa 12. září, 19.00,
vinárna U Pěnky

Humor v literatuře aneb

Literární vinárna s jazzovou hudbou Grupa bez nazwy (Polsko)

Často se v historii festivalu Bezručova Opava stávalo, že jednotlivci motto celému dání udávala dvoudenní literární vlna konference. Letos je tomu naopak. Den spisovatel, který pro své kolegy připravil Jiří Urbanec, pro změnu humorovému poselství jiných žánrů v domě přitakal a po bohatém interním programu nabídne festivalovému publiku veškeré literární vinárnu s jazzovou hudbou a možnost osobního setkání se spisovateli, jejichž texty okolo něho humorem zazní v rámci předání, jež připravil doc. Jiří Urbanec společně s herci Zdeňkem Pavlíkem, Lenkou Pavlíkovou a Alešem Petřem.

Obecnou uměleckou a vědní disputace a verbální šarvátky budou mít na starosti přítomní spisovatelé i návštěvníci vinárny, kterou navštíví toho večera nejen humorové slovo, ale také kvalitní jazzová hudba skupiny "Grupa bez nazwy". Ještě dodejme, že účast na setkání spisovatelů připravili Antonín Jelínek a Augustin Skýpala z Prahy, Jaroslav Novák a Petr Urbánek z Brna, Stanislav Komenda a Helena Lisická z Olomouce, Ladislav Muška z Ústí nad Labem, Jožka Húsek ze Zlína, Libor Knápek z Frenštátu pod Radhoštěm, Richard Sobotka z Rožnova pod Radhoštěm a ostravští autoři Oldřich Šule, Lubomír Man, Božena Klímová a Miroslav Stoniš.

Pravidelně literární vlna konference, které pořádalo Slezské zemské muzeum – Památník Petra Bezruče společně s Ústavem pro českou literaturu Akademie věd České republiky, Ústavem bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, se budou – na rozdíl od let minulých – konat vždy jednou za dva roky, tedy další až v roce 2002. Proto ostravské stědiště Obce moravskoslezských spisovatelů přišlo s námětem, aby ve zbývajících letech se v Opavě, kde je již téměř stoletá tradice multikulturního festivalu, jednou za dva roky scházeli spisovatelé z Moravy a Slezska a besedovali nad aktuální tvorbou některého žánru. Letošní 44. ročník Bezručovy Opavy má základní téma "S humorem do nového tisíciletí" a setkání našich autorů ve dnech 12. a 13. září se proto bude zabývat besedováním a hodnocením toho, co členové stědiště v Brně, v Olomouci a v Ostravě v posledních letech vydali z oblasti humoru.

Ve středu 12. září dopoledne setkání začne hodnocením a předehledným referátem a rozvine se neformální a přátelská diskuse nad tvorbou – s obecnou otázkou, zda je v našem životě a literatuře humoru dost, nebo jak jít dál, jak tvořit, kde vydávat a uplatňovat texty. Po společném obědě se bude pokračovat v předání, z nějž v zámeckém parku v Hradci nad Moravicí, večer pak bude v Opavě pestrý kulturní večer z tvorby našich autorů. Dalšího dne dopoledne se pokračuje s besedami na školách. Pro zpestření přijede i některý renomovaný humorista z českých. Mějte tak jít o založení velmi přínosné tradice, a pokud se letošní setkání vydaří, další – zase na jiným žánrem – bude v roce 2003. *Jiří Urbanec*

Jazzová formace Grupa bez nazwy z polské Ratiboře, která program obohatí o známé melodie, prošla během své třicetileté existence bouřlivým vývojem a mnoha personálními změnami. Koncertovala na mnoha místech Polska, ale navštívila také Českou republiku, Slovensko a Německo. S úspěchem se zúčastnila několika hudebních soutěží a spolupracovala i s lokálními polskými rádii. Na repertoáru mají tyto reprezentanti KD Strzecha "kousky" od Gershwin, Goodmana, Ellingtona, Basieho a dalších velmistrů jazzové hudby.

Vladimírem Komárkem

Vernisáž výstavy spojená s besedou a autogramiádou

Vladimír Komárek se narodil 10. srpna 1928 v Ho ensku u Semil. Do roku 1939 žil se svými rodi i v Hasprunce (dnes Studienka) u Malacek na Slovensku. Po té se Komárkovi p est hovali do Nedv zí, kterému Vladimír Komárek z stal v rný dodnes. Tady žije, tvo í, dokáže být š astný. I p es oznámení na vstupní brán "krátká návštěva pot šf", umí prodloužit as v tom nejkrásn jším slova smyslu svou lidskostí, laskavostí, humorem i nadsázkou. Ten, kdo m l možnost se s Vladimírem Komárkem setkat osobn , potkal bytost se srdcem a duší na pravém míst . Na um ní nahlíží autor i s trochou nadsázky: " Na to, aby se lov k v um ní mohl proslavit, na to musí bejt p edevším dlouho živej, aby si za tím mohl chodit. Spoléhát na druhý lidi je nejisté. Každěj by cht l bejt van Gogh, ale ucho aby si za n j u íz n kdo jiné. A socha Lauda íkal, že ve dvaceti m že bejt um lcem každěj trouba, ale vydržet bejt um lcem v šedesátí! lov k taky nem že chtít, aby se ty jeho v ci líbily všem lidem. Žádnej malí nem že malovat pro všechny. Pro všechny m že malovat akorát komunál."

po n kolika letech se Opavané op t mohou t šit nejen ze setkání s um leckými díly Vladimíra Komárka, ale také s mistrem osobn . V prostorách výstavní budovy Slezského zemského muzea v Opav si návštěvníci mohou prohlédnout obrazy, grafiku i knižní ilustrace. V rámci slavnostního

otev ení prob hne autogramiáda a posezení s autorem. Nabízí se neopakovatelná p íležitost pozvat na setkání s Vladimírem Komárkem a jeho tvorbou Vás všechny, kte í toužíte po lidském i um leckém zážitku. Nad Komárkovými obrazy a grafikou m žete porozum t tichou otev ené pta í klece, plachosti zv stujících and l , v né touze pta ích k ídel, srdci ve sk íni, k ehkosti beránka v náru í i pomyslné nekone nosti žeb ík , které se dotýkají nebe. O nebi Vladimír Komárek íká, že až se do n j dostane, obklopí se oblá ky a ohlídá je pro své milované a nejbližší. Ale, a nesp chají, že na n rád po ká. Možná si nad obrazy autora najdete i sv j vlastní p íb h, tichou zpov života a pokud se alespo na chvíli ocitnete š astní v barevnosti sn a fantazie, naplní se poslání, se kterým jsme pro Vás výstavu p ipravovali.

Dítta Pfefferová

— Vladimír Komárek – volný výtvarný doprovod
Slezských písní interpretace frontospisu
– do Slezska p íchází sv tlo i prost ednictvím
Bezru ových Slezských písní (nahoe)

— Vladimír Komárek (vpravo)

úterek 13. zá í, 17.00,
Slezské zemské muzeum v Opav

pátek 14. zá í, 15.00,
M stský h bitov

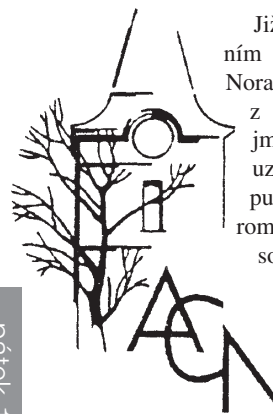
pátek 14. zá í, 18.00,
ajovna Bludný kámen

Malý koncert pro Petra

ú inkuje p vecký sbor Domino

V p edve er 134. výro í narození bezesporu nejznám jšího opavského rodáka Vladimíra Vaška, publikujícího pod jménem Petr Bezru , zazpívají u jeho hrobu d ti ze Základní školy Ilji Hurníka. P vecký sbor Domino letos v ervenci zavítal na festival až do vzdálené Kanady, aby tam pod taktovkou Ivany Kleinové ší il dobré jméno eského hudebního mládí. Lze si tedy p edstavit lepší hold tomu, jenž trvale obohatil evropské písemnictví? O významu díla Petra Bezru e tentokrát promluví spisovatel Richard Sobotka z Rožnova pod Radhošt m.

Literární ve er Hlavnice

Již posedmé se setkají v Opav a v Hlavnici mladí auto i p i slavnostním vyhlášení výsledk celostátní sout že prózy Hlavnice A. C. Nora. Sout ž vznikla v roce 1994 a je vyhlášována každoro n . Vznikla z pot eby p ipomenout ve ejnosti spisovatele A. C. Nora (vlastním jménem Josef Kaván), který sice v období let 1924 – 1948 pat il mezi uznávané eské spisovatele, ale po celý další život m l zákaz veškeré publika ní innosti. V obci Hlavnici se odehrává d j jeho nejlepšího románu Bürkental. Protože jej napsal již ve svých jedenadvaceti letech, sout ž oslovuje talentované autory do 30 let. Výsledkem každoro ní

aktivity Sdružení Hlavnice A. C. Nora, které celou sout ž zabezpe uje po stránce organiza ní i finan ní, je vyhlášení deseti nejlepších prací a vydání almanachu pod názvem Kaleidoskop. Sout ž je anonymní, auto i zasílají práce pod pseudonymem. Uzav ení jednotlivých ro ník probíhá vždy v m síci zá í jednak proto, že v tomto m síci se spisovatel v Opav narodil, a také proto, že sout ž je po celou dobu své existence sou ástí Bezru ovy Opavy. Odbornou záštitu nad sout ží p evzala Obec moravskoslezských spisovatel v Ostrav a Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-p írodov decké fakulty Slezské univerzity v Opav , z jejichž len je sestavena odborná porota. Do letošního ro níku zaslalo 49 autor z celé eské republiky celkem 103 prací o rozsahu 984 stran textu.

Ji í Pechá ek

Vyhlášení výsledk celostátní sout že

sobota 15. zá í, 14.00, Kulturní d m Hlavnice

sama doma aneb Jak se Kate ina Brožová t ší na miminko

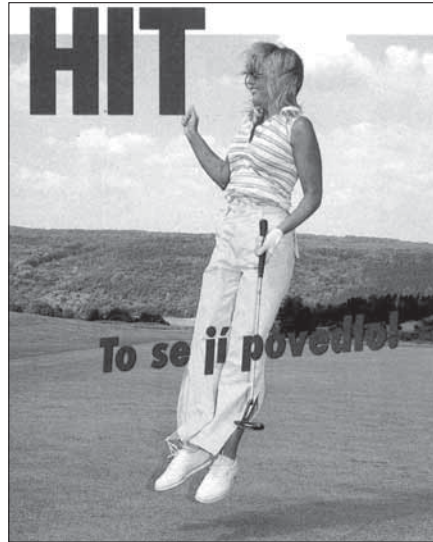
P íležitostný humanitární soubor R. J. uvádí na p ání divák p ímý p enos TV záznamu z klubu Classic ve Slaném na Kav ích horách u p íležitosti ud lení cen v sout ži O nejkrásn jší okno v rámci akce Z za Bezru ovu Opavu krásn jší a než kdykoliv jindy. Hostem po adu bude skupina Ploštín Punk (Slovensko)

Motto:

"Vším, ím jsem byl, jsem byl rád sourozenci Gondíkovými."

Slávek Boura a Marie Majerová

— To, co chcete v d t o známých osobnostech, uvidíte jen s námi, když z stanete tam, kde jste a máte pocit, že jste sví a in a cool, ale hlavn ne out!

pátek 14. zá í, 20.00,
klub Classic No 5

Vážení pane železný editeli,

ve chvíli, kdy tete tento dopis, považujte ho, prosíme, za otev ený. Velmi nás pot šilo, když jsme se ve všech Vašich publicistických a zábavných po adech v posledních m sících dozv d li radostnou novinku, že známá osobnost eské kultury paní Kate ina Brožová eká miminko, na které se t ší. Rádi jsme zareagovali ve jménu Vašich v rných divák na tuto milou skute nost, na kterou nás tak pravideln upozor ujete. Náš vesnicko – ochotnický spolek "MIKYŠKA" s folklórním dív ím souborem "BRYNDZA" p ípravil komponovanou publicisticky – zábavnou ůou na po est Kate iny Brožové, která se t ší na miminko. V po adu zazní veselé povídání se známými osobnostmi, vystoupení cvi ených opic, recepty na životní sv žest, komické scény ze života a v neposlední ad dojde i na písní ky a na Vás, pane editeli, možná také dojde.

P í této p íležitosti jsme op t vyhlásili diváckou sout ž s názvem "Za truhlík v okn krásn jší" a to v následujících um leckých oborech:

- 1/ Kategorie Kate ina Brožová do 20ti let (Open Aire)
- 2/ Kategorie Kamiony s p ív sným vozíkem do 30 let

Zárove budou vyhlášeny ceny o nejpoblárn jší bavi e Vaši TV, a to v následujících žánrech:

- 1/ Kategorie Ty Ty
- 2/ Kategorie Mi Mi
- 3/ Kategorie au Pipi (sout ž d tí do 40ti let)

Hosty zábavného po adu budou provázet Štefan a Margita ze Staré Zagory.

Vážení pane editeli, v íme, že se v této chvíli již t šíte, protože My v íme, že Vy jste inteligentní a že to na nás jenom hrajete, za což My Vás jako herce up ímn obdivujeme a zárove litujeme. Na záv r našeho otev eného dopisu nám dovozte, abychom Vám touto cestou pod kovali za nekone nou inspiraci a nápady, které nám prost ednictvím Vašich neuv íiteln zábavných po ad nabízíte.

Aleš Koudela a Ji í Siostrzonek

Z dosud realizovaných po ad autorské dvojce Koudela – Siostrzonek p ípomeme t m, kte í ještě náhodou netuší o p jde, jejich oslavné programy: Setkání tajemník okresu 95, Ve írek babího léta 97, Ruský ve er 98, Americký ve írek 98, Vst íc volbám 99, Hrabalovský Happening 99, Siesta Cuba Libres 2000, Teatrológické konference v nované Petru Bezru ovi 99, W. Shakespeareovi 2000,

Mi ovi a Jaromíru Sedlá kovi ml. 2001 a dále oblíbené divadelní hry í muzikály: Pob ežní hlídka 96, Kam zmizel John Leghorn Plymouth 98, íkita a Pepito 99. Integrovaní sou ástí ve era bude vystoupení Ploštín Punku. Za átky tohoto spole enství lidových muzikant sahají do roku 1992. Od dob prvních vystoupení na r zných festivalech (Kremnické gagy, Lojzovanie) až po vydání dvou CD se skupina z Liptovského Mikuláše nezpronev íla vlastním písní kám a legraci. Akté í Ploštín Punku se sami neza azují do žádné hudební kategorie, ale cht í-li by n kdo jejich styl hry pojmenovat, asi by nejvíce vyhovovalo ozna ení folková recese.

sobota 15. zá í, 10.00,
Dvo ákový sady

Skupina X

Vernisáž tradi ní výstavy opavských výtvarník

— grafika Marcely Mrázkové

Od roku 1968 se pravideln b hem festivalu p edstavují opavské ve ejnosti amatérští í profesionální výtvarníci voln sdružení kolem výtvarné školy na Solné ulici a Miloše Ka írka, laureáta Ceny Petra Bezru e z roku 1999. Za nep íznivého po así se s díly ádných len í jejich host m žete setkat v atriu Domu um ní. Instalace bude p ístupná pouze b hem víkendu od 10 do 17 hodin, což jejímu zhlednutí dodává jistý pel neopakovatelnosti. K ádným len m skupiny X pat í také grafi ka Marcela Mrázková, jejíž novoro enku otiskujeme.

Prima jízda, když jsem

V arkádách

aneb Plavba babího léta

Pro vodomily na luncích, kajacích, raftech, jakož i v ostatních neckách splnutí a zamykání Moravice s hudebním programkem ve kterém vystoupí Karavana, Kotva, Zálesáci, Wabi Dan k, Pavel Dobeš a Lokálka

Akce má dvě části, z nichž uvádíme pouze dvě:

První část: Zamykání eky Moravice

Splutí eky Moravice je sportovní lahodka pro veškerý lid vodácký vládnoucí vesly a pádly a ovládající um ní jízdy na luncích, kajacích, kánoích, raftech, jakož i všech dalších neckách. Je to také lahodka sváteční, nebo nemnoho dní v roce je ece Moravici dáno téci po ádným proudem. Pro tento den je tedy p ípraveno, objednáno a rezervováno následující:

Pr tok vody 18,5 m³/sek.

Teplota vody do 20 C (bude zajišt no topnými t lesy)

Teplota vzduchu do 30 C (garantováno firmou "Slune ní svit- spole nost bez ru ení")

Slavnostní start v 10:00 hodin v Kružberku pod silní ním mostem

Záchraná i s podb ráky na jeztech v Jánských Koupelích a v Žimrovicích

Druhá část: Koncert dobré pohody

Pro všechny, kte í pojedou výše uvedenou vodu, ale i pro všechny ostatní milovníky dobré folkové a country muziky z širokého i dalekého okolí je p ípraven skv lý hudební bombónek v Areálu dobré pohody v Žimrovicích od 16:00 hodin. Postupn zde vystoupí výše uvedení (možná i další) a budou hrát a bavit všechny p íchozí až do p l-noci. Samoz ejmostí je bohaté ob erstvení pro všechny a možnost kempování a p espání do ned le. Vstupenky na koncert budou k dispozici v obvyklých p edprodejích i na míst , pro vodáky je možnost koupit si vstupenky ráno v autobusu SMTP v Kružberku a od 10:30 h. v Podhradí a to za p edprodejní cenu. (Více podrobností se dozvíte na tel. . 0604/129 698, p. Beneš)

Vodáckochlapáckobrutáln srandovn pohodov sportovn hudební akci p ípravili za pomoci odboru školství a kultury Magistrátu m sta Opavy a Správy zámek Hradce nad Moravicí a Radun

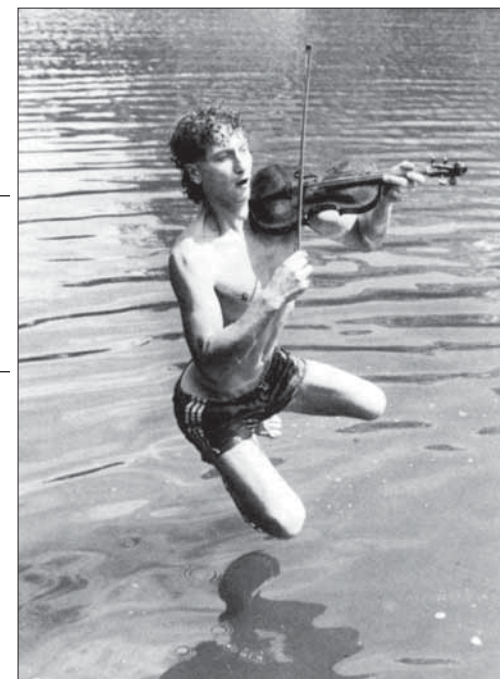
Stanislav Beneš (Stanice mladých turist a p írodov dc)

a Rostislav Tomáš
(Agentura ART)

— Pohoda na vod

sobota 15. září, 10.00, Kružberk, 16.00,
Areál dobré pohody Žimrovice

— Foto František
Dostál z knihy
"Letní lidé"

Životopis Johana Christopha

Zahájení výstavy n žného humoru v textech
a fotografiích Magdy Stanové (Slovensko)

ernobilé fotografické hry Magdy Stanové (1981) jsou jakými si p íb hy podbarvovanými sv žím humorem. Bratislavská autorka, studentka Vysoké školy výtvarných um ní, nachází pro v ci a situace všedního dne nové, asto netradi ní významy. Pomáhá si mechanickými zásahy do negativu, nebo jej dotvá í textem p ímo na fotografii. Své práce již p edstavila na n kolika samostatných výstavách na Slovensku a také v N mecku. V p íjemném prost edí ajovny zazní p i vernisáži za autor iny ú asti také poezie jednoho z nejvýznamn jších malí minulého století Paula Kleea.

ned le 16. září, 17.00,
Univerzitní klub - ajovna Bludný kámen

aneb Ve er monsignora Josefa Veselého

etba verš , malý koncert a p edání

Ceny Petra Bezru e významné opavské osobnosti

Ke všem atribut m, jež prozrazují celoživotní poslání kn ze, dnes již trnácet let d kana Ostravsko-opavské diecéze, estného papežského preláta, monsignora Josefa Veselého (1929), bezesporu pat í i atribut, jímž letošní nositel Ceny Petra Bezru e vstoupil do eské moderní poezie (pomineme-li první básnické pokusy gymnasty) koncem padesátých let minulého století – atribut básník. tená i verš dosud publikované poezie a um lecké prózy, a již vydané v obsáhlejších publikacích (Civilizace lásky, Krom íž 1996, Ve znamení slunce, Kostelní Vyd í 1999) i v útých svazcích a p íležitostných tiscích se asto spole n s autorem zamýšlejí nad zázrakem bytí, nad cestou a úd lem lov ka na zemi, kladou si základní a podstatné otázky ve spojení se svou lidskou existencí, p ekázkami, které si mnohdy do cesty staví lov k sám svou nenasytností, leností, netrp livostí, nedostatkem pokory i sebeovládání, n kdy i nedostatkem lásky, aby spole n s autorem zatoužili po náprav všeho, co svou myslí a srdcem m že lov k ovlivnit, co jeho duši naplní pokorou, bezmeznou láskou ke všem, kte í jsou jeho souputníky na této zemi, aby se spolu s nimi mohl stát budovatelem katedrál v srdci lov ka milujících.

Josef Veselý se narodil v malé vesni ce nedaleko Krom íže – ve Zlámance. V ní prožil se svými rodi í a sestrou š astné d tství, které se stalo jednou z nejpevn jších jistot lidských pout, jež ho vždy posilovala v p íštích ne vždy š astných letech. Po druhé sv tové válce ukon il studium maturitou na Arcibiskupském gymnáziu v Krom íži a v zá í téhož roku se zapsal ke studiu na Bohoslovecké fakult v Olomouci, jeho studium však bylo po dvou letech nezávisle na jeho v li p erušeno. Komunistický režim p inesl nové nep átelské zákony, bezohledn likvidoval kláštery a zavíral kn žské seminá e (existující do té doby p i každém biskupství v zemi). Josef Veselý nastoupil v zá í 1950 k útvaru PTP do Mímon v Podješt dí, pracoval na nejr zn jších místech a po ty icet m síc získával trpké životní zkušenosti. Zv le režimu jej zastihla v Krom ížské galerii, kde po vojenské služb p sobil a kde byl také koncem ledna 1961 zat en a p evezzen do v znice v Ostrav . “Za rozvracení republiky” byl odsouzen ke t inácti let m v zení a odpykání trestu v pov stném v zení ve Valdicích – v brusím lustrových ov sk . Kruté podmínky let nesvobody mírnili spoluv zni, jejichž p íjmení – Bárta, Mádr, Mastyljak, Ku era, Vojtek, Kostohryz a Dokulil prozrazují, že dny nehlubšího ponížení prožíval Josef Veselý za tiché a nezlomné podpory muž stejného smýšlení a vyznání. Do civilního života propustila v zn t žkého valdického žalá e áste ná amnestie v zá í roku 1965, a tak kone n i po všech peripetiích, které s sebou p inesla nová zam stnání a následné nemoci, se Josefu Veselému poda ilo dokon it v letech 1968 – 70 studium na Teologické fakult v Litom ících. Vysv cen byl 6. 9. 1969 – a na svátek Povýšení svatého K íže sloužil první mši svatou... Všem u utrpení ale zdaleka není konec, nastává však nad jeplná cesta, na níž jej budou provázet p átelé nejv rn jší, v ící Ludgeovic, Budišova nad Budišovkou a Opavy i širšího Opavska, p ipomene-li jen farnosti, v nichž se zapsal neúnavnou a ob tavou pastora ní inností, nemén však usilovnou a neutuchající organiza ní aktivitou v novanou opravám kostel , restaurování um leckých kulturních památek i kulturním po ad m, jež práv ve chrámech nacházely vzhledem ke svému obsahu nejd stojn jší prost edí.

ned le 16. zá í, 19.00,
M stský d m kultury Petra Bezru e

Meditativní poezie t í desítek publikací básníka a kn ze má v rné tená e mezi p átelí a mnohými v ícími celé zem . S výb rem verš Josefa Veselého se m žete seznámit v literárn – hudebním slavnostním ve eru “A proto zpívám ...”, v n mž vystoupí lenové Studia Petra Bezru e Lenka Krausová, Eva Müllerová, Gabriela Vl ková, Ji í Halfar, Ji í Šrámek, Milan Vavre ka a sourozenci Alena a Petr echovi, kte í p ednesou skladby pro pot chu srdce. V programu zazní Romance F dur . 2, op. 50 pro housle a varhany Ludwiga van Beethovena a duo pro housle a klavír Z domoviny Bed icha Smetany.

PhDr. Zdenka Pfefferová

*Jsou smutné domy bez oken
m j drahý
zahrady bez strom
a stromy bez kv t
obloha bez slunce
a ptáci bez zp vu*

*A srdce naše i ústa
smutná jsou beze slov
kterými se p elévá
n co ze mne do tebe
a z tebe do mne
m j drahý*

*Tajemný sv dek
lou ení a návrat
V rná stráž
ticha a pokoje
Jenom neulomit kliku
jenom neztratit klí*

*Oby ejné za ukání
Jen dál
A ozv nou té radosti
i dve e srdce
se najednou
otvírají*

— Monsignor Josef Veselý

V souvislosti s duchovním poselstvím Mons. Veselého si p ipome me také úctyhodn bohatou innost lo ského laureáta Ceny Petra Bezru e Karla Kostery, který služb církvi a vedení chrámových sbor zasv til tém celý sv j život.

Divadlo Sklep je délkou trvání (založ. 1971), po tem len a etností um leckých prezentací nejtší a nejvýznamnější soubor Pražské ptky (Sklep, Mimóza, K e , Vp ed, Koloto), páte tohoto sdužení divadel i celého genera ního um leckého hnutí. P vodn šlo o žakovský a studentský amatérský shluk kamarád a spolužák z branické Dobešky v Praze 4. Název pochází z reálného miniaturního suterénního prostoru vily, obydlené rodinou Davida Vávry, který zde společně s Milanem Šteindlerem improvizovali na témata vlastních diváckých zážitků (Divadlo J. Cimrmana, C. Turba, loutková představení, televize). P vodní nevejná privátní aktivita postupně přerostá ve veřejná vystoupení v malých divadlech, klubech, hospodách. Soubor se profiluje jako stále se rozšiřující seskupení studentů adeptů umění, kteří v ad excentrických parodií a recesivních, zábavných i sebezábavných komedií velmi osobitého humoru spoluplytvá elii poetiku celé Pražské ptky a genera ního um leckého hnutí srovnatelného s nástupem Osvozeného divadla, Semaforu nebo v Brně Husy na provázku. P ízna ná je také provázanost divadelních aktivit s celým životem len Sklepa, desítkami paradivadelních a jiných akcí (v . kuriózních ples , fotbalových a hokejových zápas – tým Sklepovští Sršáni, pívnicích b h , prázdninových putování apod.). Hnutí Sklepa a Pražské 5 je dílem um lecké generace, která jako první “nevyrostla ze 60. let”, p ehlédla nebo odmítla tvorbu otc a bezdky akcentovala expresionistické a dadaistické výst elky d d a prad d . Ve stagnaci 70. a 80. let (“stupa”, “pruda”) si našlo styl, metodu, témata, nový slovník i syntax.

— divadlo Sklep – *Ti ne esti. Alkohol* (Milan Šteindler), *Muchlání* (Tomáš Vorel) a *formalismus* (David Vávra)

— *Besídka '98*: Ji í Burda, Marta Marrinová, Jan Winter (dole), Lenka Východilová, Bára Trojmanová, Ji í Machá ek, Hanna Nararová, Milan Šteindler, Aleš Najbrt, Roman Fojtík, František Škláta, David Vávra, Ilona Labuová, Ji í Podzimek, Jaroslav Róna, David Noll, Hana Pafková, Ond ej Trojan a Vladimír Vytiska.

Sklepem prošlo za dobu své existence mnoho desítek herců, hudebníků a dalších umlců, spolupracovníků a hostů (Tomáš Hanák, Eva Holubová, Tomáš Vorel, Ji í Burda, Monika Naeva, Robert Nebenský, Ond ej Trojan, Ji í Machá ek atd.). Vedle inscenací (Mlýny aneb život před sebou, Mazaný Filip, Taj plný ostrov, Muzikál, Chemikál, Šediváci, Carmen atd.) a filmů (Pražská 5, filmy V ry Chytilové) dokumentuje poetiku souboru také několik televizních pořadů z nichž některé nám osobně představí dva výrazní protagonisty souboru – herec a scénárista Ji í Burda a režisér a producent Ond ej Trojan. Uvidíme především ukázky z posledního období tvorby divadla Sklep: Multicar movie show, Wartburg movie show a H m ní – katovna.

eská divadelní encyklopedie I
– Jan Dvořák

pondělí 17. září, 17.00,
kino Elektra

úterý 18. září, 16.00,
foyer Slezského divadla

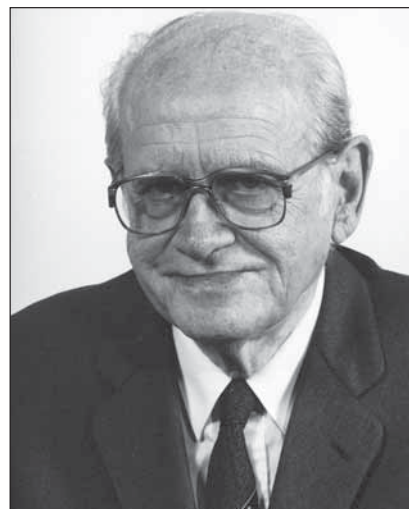
S divadlem a kolem divadla

Setkání s významným divadelním historikem, představení knihy vzpomínek a předání Ceny Petra Bezruče

Miloš Zbavítel (1921) je opavský veřejně známý herec, dramaturg, režisér a divadelní kritik. K jeho životnímu jubileu připravilo opavské nakladatelství Parnas Trading vydání jeho vzpomínek. Hrsto divadelních zážitků, jak se knížka jmenuje, je své době mužem, jenž celý život spojil s divadlem. Prošel divadelními scénami v Ostravě, Pířbami, Mladé Boleslavi, Šumperku až zakotvil v Opavě. V tomto městě ovšem již v letech před druhou světovou válkou navštěvoval gymnázium a v roce 1945 spoluzakládal stálou českou profesionální divadelní scénu. Znovu se pak sem vrátil na sklonku 60. let. Dramatický životní příběh je v celku sama o sobě zajímavá, ovšem, pro dnešního čtenáře zůstává především neocenitelné svědectví o životě umělce, v domě mezigenerační kontinuity, která je v divadelním umění důležitější než kdekoli jinde, etosu divadelní práce, vlastní ještě Zbavítelovy generaci, a zprostředkování zkušenosti s budováním profesionálního divadla od druhé světové války po 90. léta 20. století, a to nejenom v Ostravě a Opavě.

Když opavské divadlo zařinále roku 1945 v nelehkých podmínkách válkou vážně poškozeného města, hrál Miloš Zbavítel v zahajovacím představení inohry, v Matce Karla Apka, postavu Toniho – kdyby již nic z jeho života nepředcházelo a nenásledovalo, desítky rolí, vlastní spisovatelská a badatelská činnost, režie a zejména dramaturgická práce, zapsal by se Miloš Zbavítel natrvalo do dějin Opavy. Jenomže právě ony každodenní úkoly, starosti a problémy, radosti a překvapení, všechny tyto “divadelní zážitky” přicházely a vzdor nelehké době je Miloš Zbavítel přijímal jako dar života. Stal se nejen vynikajícím dramaturgem, ale i nejvýznamnějším historiografem divadelního života v Ostravě a Opavě, dvou tradičních divadelních centrech. Přitom jenom renomovaný divadelník přehledně hraničce kraje. Poprávu je Miloš Zbavítel jednou z velkých postav české kultury ve Slezsku 20. století.

Pavel Šopák

— Miloš Zbavítel

Vizuální verze rozhlasového vysílání legendárního a kultovního rádia Limonádový Joe

— Rádio Limonádový Joe v akci

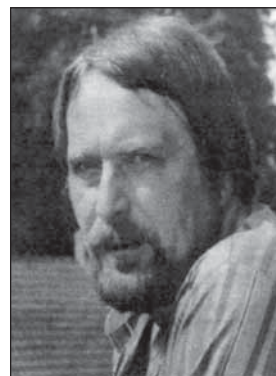
Rádio Hotel se pojmenovala skupina tvrců pražské rozhlasové stanice Rádio Limonádový Joe poté, co musela tuto svoji domovskou scénu opustit kvůli jednomu blbě kovi. V červnu 2001 se ti umělci pokusili získat vlastní vysílací licenci, ale neuspěli. Někteří mediální analytici to vysvětlují neschopností skupiny zatanit před leny licenční komise zatanit tzv. banánový, tedy eroticky zabarvený tanec, jiní soudí, že problémem byl v neochotě tvrců vysolit žádný úplatek. Od licenčního neúspěchu skupina nechce veřejně vystupovat a snaží se publikum odradit mimo jiné skandálními divadelními happeningy. Díky Radiu Hotel obdrželo Ministerstvo zahraničí R následující nůty: od ruské ambasády v souvislosti s provedením opery Žloutenka, od ruské ambasády za výtvarnou akci Aranževaja plóš a spoívající v rozlití 50 sudů silné toxické látky Orange agent po Rudém náměstí a také od papežského nuncia za sérii fotografií Píroda pod sutanou.

Představení Rádía Hotel jsou charakteristická neschopností tvrců cokoli nazkoušet, mají nejistou stopáž i uměleckou hodnotu. Skupina pohrdá obecně přijímanými divadelními zvyklostmi, ale sama přitom nepřináší nic, co by je nahradilo. Na domácí půdě v české republice se Rádio Hotel snaží zmírnit nesnesitelnost svých show rozdáváním jídla, které uvaří během představení a prodejem laciného sponzorského piva Staropramen. Přitažlivost představení také zvyšuje spolupráce s hudební skupinou Techno Plechno a s populární dvojicí Zifák – Ržika. Skupina si v zásadě myslí, že po druhé světové válce skončila česká republika na lavičce poražených.

Dušan Všelicha, kreativní editel

Pro méně zasvěcené dodejme, že v unikátním kreativním týmu spolupracovník rádia měl žetě nalézt herce pražských divadel Sklep a Vpřed Tomáše Hanáka, Jiřího Macháka, Lumíra Tučného a Fero Burdu.

Beseda s oblíbenými spisovateli

— Jiří Žáček (vlevo)

— Markéta Zinnerová

středa 19. září, 15.00,
Městský divadlo Petra Bezruče

úterý 18. září, 19.00,
Loutkové divadlo

Na pozvání editelky okresní knihovny Petra Bezruče Zuzany Bornové navštíví své malé čtenáře dva spisovatelé, kteří právě jim v novali velkou část své tvorby. Oba jsou navíc laureáty české ceny O paví pero – Markéta Zinnerová ji získala v roce 1980 a Jiří Žáček pět deset let později. (Není škoda, že tato dvacetiletá tradice dále nepokrývá ovala?) Každý festival potěbuje své hvězdy a oba ti autoři již pár let na nebi českých čtenářů skutečně září. Možná se skutečně nedá humoru naučit, jak tvrdí někteří teoretikové. Přesto však je dobré, když se děti setkávají více než s krutým humorem, který je pouze smíchem nad lidskou hloupostí, právě s laskavým emyšlivým pohledem na svět okolo nás, jaký nám oba spisovatelé nabízejí.

Markéta Zinnerová (1942) pochází z Brna. Po ukončení studií na FAMU působila jako redaktorka v časopisech, od roku 1971 byla televizní dramaturgyně vysílání pro děti a mládež a nyní je spisovatelkou z povolání. Z jejích filmových scénářů připomejme Den pro mou lásku, Indiáni z Vtrova, Za humny je drak, televizní seriály Tajemství proutěného košíku, My všichni školou povinní, z doposud vydaných knížek pak třeba Princeznu Rozmarýnku, Hajáska a Juráska a prozatím poslední knihu z roku 1997 Kde padají hvězdy.

Jiří Žáček (1945) se narodil v Chomutově a je absolventem VUT v Praze. Působil jako redaktor v knižních nakladatelstvích a časopisech. Píše poezii, pohádky, fejetony a humoristickou prózu, podílel se na výrobě omalováněk, leporel a uebnic pro děti. Mezi mladými čtenáři i se všeobecně známými staly jeho sbírky Aprílová škola, Život je pes..., Rýmy pro kouku a pod psa nebo Zpívání za školou z roku 1996.

Po krátkých "životabzích" ještě pár veršů. Hádejte, kdo je napsal!

Jenom páté přes deváté
chce má drahá princezna
jednou bílé, jindy zlaté,
hlavně páté přes deváté,
Rozmarýnka líbezná.

Na Rozmarýn padá stín,
co tě s tím, ach, co já vím.
Jsem jen blázen princeznin
poradit už neumím,

Psycholog je psí chovatel
a znalec všech psích věd...
Psycholog je psí chovatel –
anebo jsem se spletl?

Psí chovatel je kynolog,
a otec nebo syn.
Psí chovatel je kynolog –
to není znalec kin!

aneb Petr Lysá ek: Svatováclavský sklad

Série vernisáží výrazných osobností soudobého českého výtvarného umění

Opavský D m um ní nez stává svému zám ru mapovat to nejprogressivnější z českého výtvarného života nic dlužen ani po dobu festivalu Bezru ova Opava. Sled t í vernisáží nám poodhalí, zda a jak se genera n prom uje východiště tvorby, kde jsou hranice osobitosti a tvo ivosti, jak je to s hledáním krásy, lze-li to brát všechno vážn ... P inášíme malé profily jednotlivých autor :

— Petr Lysá ek

Petr Lysá ek (1961) pochází z Ostravy, kde dnes také p sobí jako vedoucí ateliéru intermediálních forem na kated e výtvarné teorie Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Je absolventem Akademie výtvarných um ní v Praze. Zabývá se objekty, instalacemi, performancemi a organizováním festivalu ak ního um ní Malamut Ostrava (od roku 1994). Oblast Lysá kových um leckých zájm je zna n široká, ale v zásad ji lze vyzna it pr b žným zájmem o paradoxy sebeprezentace, nasazení vlastní t lesnosti a o práci se sociálním kontextem. Nedílnou sou ástí jeho tvorby je ironie, dodržovaný odstup a mystifikace, které umož ují propařovat do díla soukromé, osobní momenty. V kostele sv. Václava vznikne nebeský sklad zboží, který bude hlídat skladník s k ídly a podivnou fantazií.

st eda 19. zá í, 17.00, kostel sv. Václava,
17.30 D m um ní

Kurt Gebauer s Ateliérem veškerého socha ství

Kurt Gebauer (1941) se narodil v Hradci nad Moravicí. Jen velmi krátce se mohlo zdát, že se Gebauerova tvorba za adí do vžití p edstavy o socha ství. Záhy se projevil jako um lec, jemuž tradi ní formy nekonvenují. Jeho výtvarné názory se vyhra ovaly a t íbily již v 60. letech v atmosfé e otev enosti um leckých tendencí. Od po átku byla jeho naturelu nejbližší osobitá redakce pop artu a nové figurace. Jeho další tvorba však byla nesena nevšední invencí, jež byla schopna pochopit podn ty i z oblasti um ní ak ního, minimalu i konceptuálního myšlení. Jen z ídka pracuje K. Gebauer s klasickým socha ským materiálem, který by po ítal s bezpodmíne nou trvalostí díla. Významný je sám akt tvorby a spoluú asti. Akt tvorby m že být u n j n kdy završen až za ú astí divák t eba spálením povrchu objektu. Hravost a veselost realizací není prosta ani trpké grotesknosti.

st eda 19. zá í, 17.00, kostel sv. Václava,
17.30 D m um ní

Kurt Gebauer s ....

Názvem Ateliér veškerého socha ství vymezil profesor Kurt Gebauer, akademický socha , program své výuky na Vysoké škole um leckopr myslové v Praze, sotva se jí ujal. Uv domoval si, že zdaleka nelze um ní nikoho nau it, zato však lze p ispívat k formování talent konfrontací jejich svobodných projev a podporou zrání názor mladých lidí na život i um ní - tvá í tvá tomu, co vytvo í. Jak íká: "Nebazírují na tom, aby lidé, kte í se mnou projdou ten kus cesty ve škole, byli všichni socha í, natož um lci. Záleží mi hodn na tom, aby z nich nebyli zaho klí profíci, kte í se užírají tím, že zrovna ta jejich speciální dovednost nejde na dra ku. Je dobré si spíš zvyknout, že socha ina je spíše dlouhá nejistá cesta než oslnivá kariéra, sbírání cen, rychlý úsp ch nebo pohodlná živnost podle osv d eného receptu."

— Kurt Gebauer se svými studenty na Hradci – Mistr a u edníci

Annegret Heini a Jan Steklík: Výlet do Opavy

Série vernisáží výrazných osobností
soudobého českého výtvarného umění

— Jan Steklík a Annegret Heini (vpravo)

Annegret Heini (1946) studovala na univerzitách v Bonnu a Kolín nad Rýnem. Výstav a performací se zúčastňuje v Německu a České republice od roku 1989 (Kolín nad Rýnem, Brno, Praha, Dortmund, Münster a jinde). **Jan Steklík (1937)** pochází z Ústí nad Labem. Je kreslířem, kolážistou, autorem akcí a projektů a editorem Křivonické školy českého humoru bez vtipu (s K. Neprašem). Od poloviny 50. a 60. let vytvářel nezobrazující strukturální obrazy a kresby. Protože byl v kontaktu s autory okruhu pražských Konfrontací, vytvořil Steklík velmi brzy specifickou podobu svého informelu, pro niž byla charakteristická komornost, citlivost k papíru, smysl pro hru. Zvláště významný je důraz na procesuální vznik díla - propalování papíru, přelepování, vrstvení a jiné postupy se uplatňují nejen jako výtvarné ale i jako sémantické kvality. V 60. letech postupně vzrůstá reportážový charakter koláží, na nichž se objevují stopy hospodských situací a především (útenky, pивní tácky ad.). Od roku 1970 pokračoval akce v veřejném prostoru. Je pro něj typický ležící moment hry, senzibilita materiálu a metaforické přehodnocení. Steklík patří k protagonistům českého stamp artu, kresby mají charakter jakýchsi her, na které dovolují skutečně provést s kresbou určitou akci ("odstřihnout" "odstřihnout"), jiné jsou pouze mentální výzvou ("zamalování"). Hry se skutečným partnerem představují "dablovky" realizované vždy s dalším výtvarníkem. Od poloviny 60. let se soustavně věnuje kreslenému humoru, především v trvale rozvíjeném souboru "adrovek".

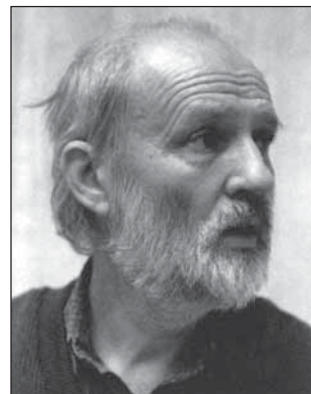
Martin Klimeš

středa 19. září, 17.00, kostel sv. Václava,
17.30 D m umění

středa 19. září, 20.00,
kostel sv. Václava

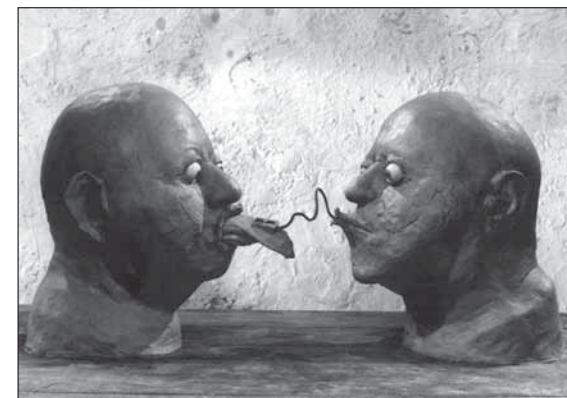
Imaginativní humor

Velkoplošná projekce animovaných filmů
s komentářem Jiřího Siostrzonka

— Jan Švankmajer
— Z filmu "Možnosti dialogu"
(dole)

Proslulý filmový a výtvarník Jan Švankmajer (1934) absolvoval obor loutkářská scénografie a režie na divadelní fakultě Akademie múzických umění v Praze, což do značné míry předurčilo jeho další tvorbu a vývoj nezatížený přílišnou oddaností tradiční technice "filmového umění". Některé esenční postupy včetně trik si ovšem poprvé jako režisér v Laterně Magice na počátku 60. let. Imaginativní a surrealistické tvorbě pak se stal věrným nejen ve filmech (Noc z Alenky, Lekce Faust), ale i v další výtvarné, literární i teoretické činnosti. Jeho nezaměnitelný rukopis určuje černý humor, nevšední sensibilita a pronikavý kritický intelekt. Velkoplošnou videoprojekci filmů Poslední trik pana Schwarzwaldy a pana Edgara (1964), Et cetera (1966), Historia naturae (1967), Don Šajn (1970) a Možnosti dialogu (1982) připravil a uvádí Jiří Siostrzonek. Charakter všech animovaných snímků nejlépe vystihují slova samotného tvůrce: "Poezie vzniká jako obranný mechanismus před realitou, má své společné kořeny s magií, kde obranný mechanismus se přetavil ve vlnu jejímu ovládnutí. Součástí umění přivedlo tento obranný mechanismus, který se v poezii odehrává v oblasti ducha, do pokleslých forem boje o zvanec. Doba rozkládající se civilizace, kterou žijeme, nutí básníka zaujmout v ní buď útočný nebo obranný postoj, aby před postupujícím rozkladem obhájil svojí integritu. Za těchto okolností je humor a mystifikace adekvátnější zbraní než lyrismus."

Vernisáž grafické a malí ské tvorby slovenského výtvarníka

Akademický malí **Dušan Polakovi (1950)** se narodil v Bratislav . Výtvarné vzd lání završil na vysokých um leckých školách ve Vařav a Bratislav ve tíd profesora Albína Brunovského. Individuáln vystavuje od roku 1972 nejen na Slovensku, ale i v Polsku, N mecku a esku. Za své knížní ilustrace, humorné a satirické grafiky a kresby získal n kolik národních i mezinárodních cen. Na scén slovenského kresleného humoru si Dušan Polakovi vydobyl nep ehlédnutelnou pozici. Poznávacím znamením jeho prací je citlivost a ironie. Nechce však nikoho zesm šnit ani ponížit. Jeho ironie je bez jedovatosti, smích bez výsm chu a humor bez zlosti. Intuitivn cítí, že humor má t žišt v oblasti pocit . Proto se snaží p sobit na celou škálu divákovy psychiky, ne pouze na automatické, po v ky zafixované mechanismy smíchu. S humorem sob vlastním objevuje detaily a situace, které se pro nás stávají vstupenkou do snových krajín naší fantazie. Také proto byl jeden z jeho grafických list vybrán pro centrální plakát letošní Bezru ovy Opavy.

Dušan Urbaník

— "His master's voice" (nahole)

— Dušan Polakovi (vpravo)

tvrtek 20. zá í, 17.00,
Památník Petra Bezru e

tvrtek 20. zá í, 19.00,
sál minoritského kláštera

Novinky skladatel z Prahy, Brna a Ostravy v provedení domácích i hostujících hudebník

Jedna z definic charakterizuje humor jako hru spo ívající ve spojování b žn neslu itelých myšlenek a dojm . Skladatelé tzv. vážné hudby si as od asu také rádi zažertují, nebo smích je asto jedinou obranou p ed nástrahami osudu. Již renesan ní autor Guillam de Machaut charakterizoval hudbu jako v du, která vybízí k smíchu, zp vu a tanci, Mozart v sextet Vesnických muzikant je vlastn jakoby dokumentárním p episem serenády provozované amatérskými hudebníky s p edepsanými "kiksy", jedno ast ji uvád né klavírní rondo Ludwiga van Beethovena nese zase název Zlost nad ztraceným grošem, v n mž si mistr "st ílf" sám ze sebe. Humor je v hudb p ítomen odedávna. Kolik jen vzniklo skladeb s ozna ením scherzo (žert), capriccio (rozmar), burleska (fraška), divertimento (pot šení) i humoreska nikdo ani nespo ítá. V pr b hu druhého hudebního ve era se Vám pokusíme p íblížit, jak je to s humorem a dobrou pohodou mezi autory a interprety "klasiky" práv dnes. Vzpomeneme sice také na Rossiniho, Satieho, Ježka a Loeweho, ale hlavn se zaposloucháme do komorních dílek žijících autor : Edvarda Schifffauera, Vlastimila Lejska, Ladislava Mat jky, Pavla Sta ka a Bed icha Bláhy. Prvního provedení se navíc do ká hned p t skladeb: Variace na lidovou píse Jind icha Czerného, Suita Silesiaca Miloše Št dron , ženské sbory Vojt cha Mojžíše a Dobroslava Lidmily i jednoaktovka Leona Ju icy, usilující o zápis do Guinnessovy knihy rekord jako nejkratší opera sv ta. Zde je tedy program Ve era sv tových premiér:

- G. Rossini: Duet dvou ko ek** zpívají Zuzana Vávrová a Romana Šulková
klavír Eva Olivová
- F. Loewe: Plácek** Zuzana Vávrová a Eva Olivová
- J. Ježek: T i strážníci** na akordeon hraje Tomáš Gebauer
- B. Bláha: Akordeonové boogie** hraje Petra Štachová
- E. Satie: Le Piccadilly, Le tango, Le feu d'artifice, Rag-time Parade, Balet réaliste** na klavír hraje Zden k P ek
- V. Lejssek: Quatuor lidibria pro klavír ty ru n** hrají René Adámek a Petr Hanousek
- E. Schifffauer: ardáš pro sólovou tubu** hraje Rostislav Pavlík
- P. Stan k: Ó, ty milý Augustine**
- J. Czerný: Variace na lidovou píse** hrají Jind ich Czerný - soprán saxofon,
Ji í Kepa - trubka,
Stanislav Bartusek a Petr Bou ek – pozouny,
Vlastimil Šemora – tuba
- M. Št dro : Suita Silesiaca** D tský komorní orchestr ZUŠ V. Kálka
diriguje Na a Hanousková
- L. Mat jka: N št íti**
- D. Lidmila: Pták Mejlák**
- V. Mojžíš: Ponau ení** P vecké sdružení slezských u itelek
diriguje Petr Škarohlíd
- L. Ju ica: Žáby** zpívá Jana Watzliková, dále ú inkují lenové
st edoškolského sboru Luscinia a komorní sou-

bor

Humor v hudbě II aneb

Novinky skladatelů z Prahy, Brna a Ostravy

Pár poznámek k programu:

Úvodní známé melodie z oper, muzikálů a divadelních her vystupují u nás velmi sporadicky. Uváděné klavírní skladby francouzského autora, který groteskností a provokativností své tvorby inspiroval ve dvacátých letech minulého století vznik známého seskupení mladých skladatelů Pařížská šestka. **Erik Satie** se sice vydával za obyčejného kavárenského povaleče, ale jeho originální díla jsou plná duchaplné ironie a moderních rytmy.

Brněnský skladatel a pianista **Vlastimil Lejsek** napsal svůj čtyřdílný cyklus z radosti, že se ve zdraví dožil šedesátky. V první části využívá pouze bílých kláves bez pedalizace, v druhé naopak výhradně černých kláves a obou pedálů. Třetí a čtvrtá jakoby kakofonicky kombinuje materiál přecházejících částí, aby se v závěrečné části mohl uplatnit kontrast ležérního jazzování sekundisty, obletovaného stojícím hráčem primu, který občas brnká přímo do strun oblíbeným skladatelovým pedem – fajfkou. Skladbu poprvé hráli sami manželé Lejskovi s tím, že onou obletující osobou byla skladatelova žena Vera (přijal alespoň takt na pódiu). Celý cyklus navíc ve formě jakéhosi fugáta velmi umně využívá jediné veselé hudební téma.

Jako šprýma se nám představil profesor Janáček konzervatoře **Edvard Schifauer** již při ložském koncertu z tvorby skladatele Opavského. Jistě si vzpomenete na jeho Chytrosti pro dámské vokální trio na slova Archiméda, Einsteina, Lenina a kolektivitu autorů České akademie v d. Letos se můžeme pobavit jeho úradářem, netradičně komponovanému pro nástroj, který se sólově uplatňuje skutečně minimálně.

Oblíbenou hudební formou, která dává skladateli možnost ukázat bohatou invenci a vtip, jsou variace. Hudební téma se jako modelka na módní přehlídce převléká do stále nových šatů. Pro posluchačky vedle nástrojové obsazení patří dechových nástrojů napsali variace na známé lidové písně dva ostravští skladatelé **Pavel Staněk** a **Jindřich Czerný**, při němž druhý z nich komponoval svých variací v nově nastavené nástrojové sestavě.

Návštěvní brněnskému univerzitnímu profesorovi **Miloše Štádrovi** na ložském bezrukovském festivalu přinesla ovoce ve formě dedikace nového hudebního žertu Dámskému komornímu orchestru, letošnímu laureátu národní rozhlasové soutěže Concerto Bohemia. Přivítá Suita Silesiaca popisuje fiktivní pobyt italského mistra z přelomu renesance a baroka Claudia Monteverdiho v Opavě (Štádrovi napsal jedinou českou monografii). Z raných barokních rytmy a harmonií se zrodí za obecného mluvení k oke z kostela Sv. Václava závěrečné rockové střižené oslava spontánního muzicírování.

Ostravský autor **Ladislav Matjka** ve svém cyklu Pletky zhudebnil oblíbené veršované, jejichž autorem je spisovatel Fran Smolaj z Suchých Lázeň. Abyste mohli vychutnat všechny nuance nářečí, uvádíme Smolajovu předlohu Náš štít v plném rozsahu:

Kdo chce chovat v placu kury, nsmní ncha vplotury, bo to potem kura šeda místo doma u šušeda. Slychačasto: Hromské kury! Furt jim snašam zrní z hury, ale vajca žadna n da. Zitra se ta pakaš p eda! Taky kraval byl u Chmurky, choť baj vplot n ni urky. Všecko z cihel jako v hrad ... “Nam ty vajca kdošik krađ, ” k i i Chmurka, zloš um bleđa. Ale Chmura na u n da. “Zlođ ja tu, robo, n ni. Daremne je každe kleni.” A dy v plot n ni ury, alej sten naše kury vynašaly vajca z domu! “N ch do teho tisíc hromu!” klaje už i stary Chmura. “Tuž tu mušš p ec by urya!” “ urya, urya, tak ju najdi! Pro kabat se hnedaj zajdi a už hledaj, doka sv tlo!” V tym jim k noham čošik sletilo ... ze stodoly sfyrla kura. “Vidiš, robo, tam je urya! Do stodoly vajca nošu. Tam jich bud jako v košu.” Usmili se a šli hleda ... “Až jich najdm, možem p eda, ” povzbuzuje Chmurka chlopa. “Mušš jich by v c jak kopa, ” hnedaj na to klad Chmura. “Nale dyby jedna kura tak jich kopu mohla nan s , do sklečka ov to tak zan s , tak je klobuk cukru hnedaj.” “N mudruj v il, ale hledaj, ” Chmura zasej napomina. V tym tež ruky k nebju zpina, “Robo, robo, už jich mamy! Pohef honem! Kaj jich damy ... ” Chmurka p eskakuje slamu, ale naraz bych do tramu a už jed jak v karniku. To vam bylo k iku, ryku! Hned tež čošik šprichlo v lica, ... z vajec byla smaženica. Stara Chmurka na nich sedi, Chmura na ulozstn hledi. “Vidiš, už je cuker v djably! Zgably ty tvoje plany”.

Večer svatočkových premiér

v provedení domácích i hostujících hudebníků

Další ostravský skladatel **Dobroslav Lidmila** zhudební básně své ženy, známé básníky Lýdie Romanské, poměrně často. Zatím poslední novinkou je Pták Mejlák:

*Co je to za cizí pták? Co je to za pták, diví se sv t, To je ten pták Mejlák s novou vizí,
Aj, co je to za slavík, co tak zpívá jaký má zp v a let?, letí sv tem pták Mejlák,
letí sv tem internetem,*

*/www Mejlák cz, co tak zpívá, ... ZAPNI SI MOBIL, písni ku vyleje z modrého displeje
www Mejlák zpívá/ ZAPNI SI INTERNET! pták Mejlák, letí do tisíciletí!*

Pro sbormistra **Petra Škarohlída** píše na objednávku mnozí skladatelé. Opakovaně a nejnověji i pražský autor z Moravy Vojtěch Mojžíš. Hudební podoba stále platných, byť přes 2000 let starých latinských písňů, vznikala ještě před pár týdny.

*Mali corvi, malum ovum – od špatného havrana špatné vejce
Mens verritur cum fortuna – povaha se m ní se zm nou št stí (názory se m ní okolnostmi)
Mel in ore, verba lactis, fel in corde, fraus in factis – med v ústech, slova jako mléko, žlu v srdci, zrada v inech
Memento quia pulvis es – pomni, že jsi prach
Licet nobis esse bonos – být dobrým závisí na nás
Beatus ille, qui procul negotiis paterna rura bobus exercet suis – šťastný je ten, kdo vzdálen sv tského
ruchu obdává svými voly zd d ná pole
Interpone tuis interdum gaudia curis, ut possis animo quemvis suffere laborem – zasm j se as od asu,
aby duše tvá snesla všeliké t žkosti*

Nám tem k miniope ostravského pedagoga, propagátory muzikoterapie a známého vypravěče veselých historek **Leona Juicy** se stala antická bajka o bohyni Léthé trpící žízni, která lakomé sedláky, odmítající ji pustit k rybníku, promění v žáby.

Možná nejkratší opera v hudební historii obsahuje vše, co tento žánr potěbuje: předehru, arii, recitativy i sbor. Pokud vše dobře dopadne, bude opavská premiéra zapsána agenturou Dobrý den do Guinnessovy knihy rekordů.

*Léthé: Žízním, žízním, žízní hynu, putuji již tolik dní, vodu nikde nevidím. Hle, rybník s k išálovou
vodí kou, hned se napiji.*

*Sedláci: Z té vody pít nebudeš. To tak, aby n jaká pob hlice p icházela k našemu rybníku. B da, jestli
hned neodejdeš odkud jsi p išla!*

Léthé: Když se nem žete té vody nabažit, budete žít v tomto rybníce na v ně asy jako žáby!

Sedláci: Kva, kva, kva ...

Protože muzikanti bývají obdobně jako herci veselé kopy, dovolím si na závěr ocitovat z knížky Jiřího Berkovce Hry s tóny, jak si členové divadelních orchestrů přejmenovali některé opery: Nabuko (Trabuko), Hugenoti (Hugovy noty), Služka paní (Puška s laní), Parsifal (Pár zívál), Rigoletto (Léto v Rize), Síla osudu (Sníla o sudu) Traviatta (Tráví játra), Trubadúr (Trub v A dur), Don Giovanni (Dou do vany) atd. Možná, že slovo “vázná” ve spojitosti s hudbou skutečně natropilo mnoho škody. Proto Vy, milí posluchači, kteří jste se doposud obávali soudobé hudby, která nelahodí za každou cenu uchu, nebo nepoužívá stereotypní rytmus a silnou dávku decibelů, přijměte dnešní program jako otevřenou bránu do utajované zahrady i jako pozvánku k hostině pro mlsné jazyky.

Petr Hanousek

tvrtek 20. září, 19.00,
sál minoritského kláštera

tvrtek 20. září, 19.00,
sál minoritského kláštera

Slavnostní fanfáry k ukončení doprovodných akcí festivalu

pátek 21. září, 17.00, v Žitná ulice

v dtském výtvarném projevu

Vernisáž žákovských prací

Protože koncem školního roku nahradila tradiční přehlídku celoročního úsilí žáků a učitelů instalace prací z výtvarné soutěže O cenu primátora města, vracíme se k ní v rámci festivalu. Diváci opředení mohou zhlédnout všechny výtvarné techniky, které ve škole využijeme, objeví se zde jak studijní práce adeptů připravujících se na talentové zkoušky na střední a vysoké školy umleckého směru (což bylo též žištěm práce v prvním pololetí), tak i volnější a rozvernější tvorba, která vznikala před prázdninami.

Ivana Sýkorová

— Módní přehlídka ZUŠ

pátek 21. září, 17.00,
galerie ZUS Solná

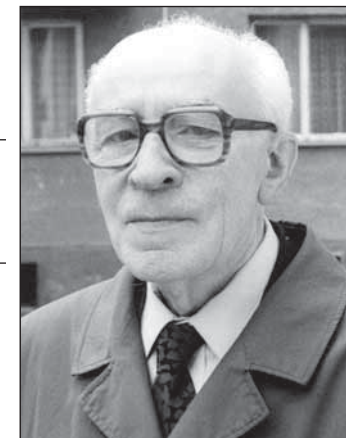
pátek 21. září, 19.30,
Kulturní klub Ostroj

pátek 21. září, 18.00,
Ostrožná ulice . 15

Humorky ze Slezska aneb

Setkání s významným folkloristou a předání Ceny Petra Bezruče

V pořadí, který připravila editelka Domu dětí a mládeže Jaroslava Poláková, zahrájí a zapívají soubory a cimbálové muziky Slezan z českého Těšína, Odra z Ostravy, Vrtek a Ischias z Opavy, Srubek ze Štěrbohovic a Bejatka ze Štěrbohy, k besedě u cimbálu budou hrát Opavští hudeci a Sekeráše, představí se lidoví vypravěči Josef Chmiel z Karviné-Darkova, Oto Žabka z Jablunkova, Jiřina Patalová ze Štěrbohy a Milan Smolka ze Štěrbohovic. A to vše jako podkování Antonínu Satkem za jeho celoživotní práci pro uchování lidového umění našeho kraje.

— Antonín Satke

PhDr. Antonín Satke CSc. (1920) se narodil v Komárově u Opavy. Po maturitě na Obchodní škole v Ostravě a válečném pracovním nasazení vystudoval slovanštinu a filologii na Univerzitě Karlově. Odborné vzdělání uplatnil nejprve jako státní učitel a pedagog na opavských školách. Citlivým přístupem a neobyčejným vztahem ke studentům se hluboce zapsal do jejich paměti. Vedle své profese se současně zabýval dialektologií a později i folkloristikou, které se od roku 1955 staly jeho výhradním profesním oborem, nejprve ve Slezském ústavu v Opavě, pak v Ústavu pro etnografii a folkloristiku SAV v Praze. Na počátku 90. let přednášel také na Slezské univerzitě v Opavě. První jeho práce byly badatelsky zaměřeny na širší Opavsko a především Hlučínsko, později svou působnost rozšířil i na Frýdecko, Karvinsko a Těšínsko. Vracel se zde především ke zdrojům lidové slovesnosti, komplexně studoval projev lidových vypravěčů a zpěváků, tedy nejen jeho slovesnou část, ale i vizuální projevy a interpretaci textu, gesta, mimiku a podobně. V tomto smyslu je pro kopnickým dílem dr. Satkeho kniha Hlučínský pohádkář Josef Smolka. V dalších etnografických studiích a popularizačních pracích shromáždil a předložil obecné pozornosti mnohé lidové slovesné výtvořky – pohádky, povídky, humorky, anekdoty – z velké části Slezska a severní Moravy. Přímou tendencí ve svých je určení kniha z roku 1991 Úsměv a smích (anekdoty a humorky slezského venkova a hornického Ostravska).

Dr. Satke se vždy zamýšlel nad významem zachyceného projevu, hledal jeho kořeny i regionální specifika v kontextu evropské lidové tradice i krásné literatury. Výsledky jeho bádání a sbírky byly uveřejněny ve velkém počtu článků v odborných časopisech, regionálním tisku, v příležitostných publikacích a nkolika knihách. Svou práci folkloristickou dr. Satke rozšířil též o literární vnitřní studie regionálních autorů, především Ludmily Hořkové, ale také některých dalších. Rozsáhlé odborné a publikační dílo dr. Satkeho zásadním způsobem rozšířilo znalosti o lidové slovesnosti ve Slezsku a je v tomto oboru zcela nepominutelné. Jeho rozsah je hodný úcty také proto, že minulý politický režim zbavil autora pro jeho náboženské cítil a jasné politické názory na lidské nejen možnosti v dělnické práci, ale i osobní svobody.

Vlastimil Kořana

odesky skladateli Arnoštu Rychlému

— Arnošt Rychlý

Na letošní rok připadá 100. výročí narození opavského hudebního pedagoga a skladatele, který se v roce 1972 stal nositelem Ceny Petra Bezruče. Arnošt Rychlý (1901 – 1987) studoval hudbu v Praze, sólový zpěv v Římě a Vídni. Po ukončení studií zahájil pedagogickou dráhu na středních a vyšších odborných školách v Ostravě a Krnově, spojenou s vedením pěveckých sborů. V roce 1937 pak založil sdružení Zpěváci z Bílé Opavy. Vedle úprav lidových písní se později intenzivně věnoval textům Petra Bezruče. Na

slova jeho básní vytvořil 52 skladeb různých žánrů, z toho 26 melodram, 10 písní, 12 sborů, ale i dvanásťcové kvartety, kantátu a znělku. Mimo úspěšná byla jehoinnost v hudební výchově studentů, pro něž napsal kvalitní didaktické texty. Jeho celoživotní zásluhy chce Matica slezská uctít instalací pamětní desky na rodném domě na Ostrožné ulici.

Vlastimil Kořana

Veselý večer u cimbálu s dr. Antonínem Satkem

Úsměv

Odhalení pamětní

Vernisáž výb ru prací z prázdninového setkání výtvarník v Šilhe ovicích

Deset výtvarník p ijalo pozvání na plenér (z francouzského en plein air = na volném vzduch), který zaštitila Matice slezská a grantový systém podpory kultury Magistrátu m sta Opavy. V návaznosti na podobné akce v Ratibo i, jichž se zú ast ují také výtvarní um lei z našeho regionu, prob hl v Šilhe ovicích “zah ívací” první ro ník. Ten p íští by m l být již také mezinárodní a m l by se uskute nit v Háji ve Slezsku. Odbornými garanty týdenního pracovního setkání byli František erný a Miloš Ka írek, který je také iniciátorem instalace prvního menšího výb ru prací v Gotické síni. Celou “že” maleb i prostorových objekt pak budete moci obhlédnout v listopadu v galerii Základní um lecké školy na Solné ulici.

Sobota 22. zá í, 10.00,
Gotická sí minoritského kláštera.

— Grafiky Miloše Ka írka (vlevo)
a Františka erného

sobota 22. zá í, 13.30,
zámek Hradec nad Moravicí

Veselé odpoledne Rytí svatého Vavince a jejich host z eska a Polska

Rytí i svatého Vavince si Vás dovolují pozvat na akci, jež jest humoru a šermu plná. Co divák velect ný uz íti a prožítí tam m že? Pohádky a taška ice pobaví ho p evelice, uz í muže šermovati i ženy o est bojovati, vyzkouší si st elbu z luku, kuše i vrhati na cíl nožem m že, historickou hudbu vyslechnouti rá í a p itom bude pítí, jístí, hodovati. Kdo na Hradec vstoupí, jist pranic neprohloupí.

Opavská skupina historického šermu Rytí i svatého Vavince byla založena na podzim roku 1998 po ukon ení natá ení filmu Johanka z Arku. N kte í lenové p sobili d íve ve skupinách Rytí i z Nemanic a Markus M. Nov vzniklá skupina již reprezentovala Opavu na mnoha m stských slavnostech i mezinárodních festivalech a navázala kontakty se šermí i z Ratibo e. Na nádvo í zámku Hradec nad Moravicí vystoupí celkem 40 ú inkujících v šesti skupinách, p i emž t i budou z Polska.

Petr Grambal

— Rytí i svatého
Vavince

pohádkovým i vále ným

P edstavení pražského loutkohereckého souboru

Divadlo Buchty a loutky vzniklo v roce 1991. Je stále na cestě. Nechce mít svou vlastní budovu, nemá dramaturgický plán, pevnou žánrovou linii, a přesto jsou jeho inscenace oceňovány na různých festivalech diváky i kritikou. Pro nejmladší návštěvníky festivalových akcí – děti od tří let – si pražský soubor připravil dvoutýdenní cyklus představení. Zprvu Tři malá prasátka na motivy lidové anglické pohádky v úpravě a režii Víta Bruknera. Ve známém příběhu bude chytit mlsný vlk slupnout prasátka, ale my se mu stejně

dostaneme na kobyliku. Odpoledne na všechny přizívce loutkového divadla čeká jiná pohádka. Představení Žabák Valentýn v režii Marka Bejky tentokrát představí na scéně nemeckou předlohu o tom, kterak rozmazlený žabí chlapeček uteče od maminky a tatínka do světa, aby tam zažil různé dobrodružství a našel zajímavé přátele. Skutečně reprezentativním zárem Bezruova Opavy pak bude večerní představení pro dospělé diváky Příběh ??? lovka. Hra oživuje známou románovou legendární postavu sovětského válečného letce Alexeje Meresjeva. Není příliš obvyklé, aby divadelní soubor nastudoval dramaturgickou knihu, která už díky bohu, nepatří mezi povinnou četbu. Tím méně je obvyklé, když se takové dramaturgické ujmou divadlo loutkové. Nejde však o prvoplánové zesměšlování totalitního artefaktu. Soubor se s tímto recesistickým titulem o lidské hlouposti a válečné absurditě představil s velkým ohlasem dokonce i v Moskvě. Přes všechnu legraci totiž dochází k momentům, při kterých je třeba se při představení zastavit a trochu přemýšlet. O Meresjevovi, válce i o sobě. Humor je totiž darem, který nám byl dán nejen k prožití drobných radostí každého dne, ale také k přesnějšímu vidění světa.

— Buchty a loutky – představení “Žabák Valentýn” (nahore) a “Příběh ??? lovka” (dole)

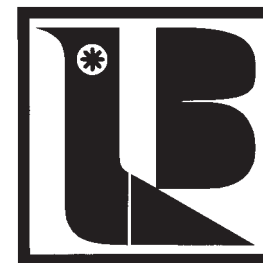
nedle 23. září, 10.00 – Tři malá prasátka, 15.00 – Žabák Valentýn, 19.00 – Příběh ??? lovka, Loutkové divadlo

Festival skonil

Nové tisíciletí je před námi. A hned si na rovinu můžeme říct, že v novém věku nás jistě nečeká jen to dobré. Radost a smutek se odjakživa střídají jako den a noc. Možná budeme muset vynalozit po každou dávku energie na uchování obyčejné citlivosti a porozumění. Ale i tak nám schopnost smát se, která je výlučně lidským majetkem, umožní uvolnit potlačenou agresi, různé přetlaky, obavy i nudy. Již Oscar Wilde totiž tvrdil, že předstíraná vážnost je oním prvotním hříchem lidstva. A tak se smejme. Zlepšíme si tím krevní oběh i trávení a hlavně pochopíme a nebudeme se zbytečně trápit tím, že na světě, tak jako v každém vtipu, je mnoho věcí jinak, než se zpočátku jeví.

Za redakci Petr Hanousek

Po adatel

Mediální partneři

Sponzor

Připravil výbor festivalu Bezruova Opava:

Mgr. Zuzana Bornová – Okresní knihovna Petra Bezruova, Mgr. Miroslava Halámková – Magistrát města Opavy, Mgr. Petr Hanousek – ZUŠ Háj ve Slezsku, Alena Chudárková – SZMO Památník Petra Bezruova, MVDr. Martin Klimeš – Dům umění, Ing. Vlastimil Kovara – Matice slezská, Karel Kostera – ag. Kostera, Jana Lauermanová – Okresní úřad v Opavě, Ing. Jiří Pecháček – Sdružení Hlavnice A. C. Nora, PhDr. Vladimír Pfeffer – Slezské zemské muzeum v Opavě, Jaroslava Poláková – Dům dětí a mládeže, Mgr. Petr Rotrekl – Magistrát města Opavy, Ivana Sýkorová – ZUŠ výtvarný obor, Vlastimil Šemora – ZUŠ V. Kálíka, doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc. – Slezská univerzita.

Programový tisk 44. Bezruova Opava
Vydal odbor školství a kultury Magistrátu města Opavy v září 2001
Dramaturgie festivalu Mgr. Petr Rotrekl
Redakce Mgr. Petr Hanousek
Titulní strana s použitím grafiky Dušana Polakovice
Grafická úprava Martin Feikus
Tisk Retis s.r.o. Krnov
Neprodejné, náklad 2000 kus

44. BEZRUČOVA OPAVA

program

- pátek 7.** – 18.30 foyer Slezského divadla – **Boleslaw Polnar aneb Divadlo světa**
– 19.00 Divadelní klub, vernisáž výstavy plakátů a obrazů významného polského výtvarníka
- sobota 8.** – 14.00 Městské sady – **To nejlepší z opavské rockové alternativní scény** – koncert skupin Bardo Thódot, Elliot González, Koptretina, Luza, Nekos Zpochakulis, No 1, Peří, Psychonaut, Sorňob Bel, Yaba a slavnostní křest CD
- pondělí 10.** – 17.00 Horní náměstí – **Slavnostní fanfáry z Hlásky**
– 19.00 Slezské divadlo **Divadlo Járy Cimrmana - Blaník** – představení pražského kulturního souboru s jevištní podobou českého mýtu
- úterý 11.** – 17.00 Dům umění – **Humor ve výtvarném umění I aneb Akty českých spisovatelů na fotografiích Jany Nosekové**
– vernisáž snímků z benefičního kalendáře brněnského nakladatelství Petrow
– 17.50 Dům umění – **Jak zalichotit tušlé ženě** – autorské čtení Mariana Pally
– 10.00, 19.30 minoritní sběr – **Humor v hudbě I aneb Penguin Quartet vážně i vesele** – koncert úspěšného pražského souboru
- středa 12.** – 17.00 Gotická síň minoritního kláštera – **Docta Jiřimu Kolářovi** – zahájení výstavy portrétních fotografií a představení nově knihy „Jifi Kolář na fotografiích Emanuela Křenka“ a malá výstava z díla Jiřího Koláře
– 19.00 vinnárna U Přemka – **Humor v literatuře aneb Večer Obce moravskoslezských spisovatelů**
– **“Všichni krásní blázni”** – literární vinnárna s jazzovým bandem “Grupa bez nazwy” (Polsko)
- čtvrtek 13.** – 17.00 Slezské zemské muzeum – **Setkání s malířem Vladimírem Komárkem** – vernisáž výstavy spojená s besedou a autogramiádou
- pátek 14.** – 15.00 Městský hřbitov – **Malý koncert pro Petra Bezruče** – účinkuje přečeský sbor Domino
– 18.00 Čajovna Bludný kámen – **Literární večer v rámci celostátní soutěže prózy Hlavnice A. C. Nora 2001**
– představení nejúspěšnějších literárních prací mladých autorů
– 20.00 club Classic No 5 – **Prima jízda, když jsem sama doma aneb Jak se Kateřina Břozová a kapela Plotřin Punk (Slovensko)**
– Přiležitostný soubor R. J. uvádí přímý přenos TV záznamu a kapele Plotřin Punk (Slovensko)
- sobota 15.** – 10.00 Dřofabory sady – **Skupina X v arkádách** – vernisáž tradiční výstavy opavských výtvarníků
– 14.00 Kulturní dům Hlavnice – **Hlavnice A. C. Nora 2001** – vyhlášení výsledků celostátní soutěže prózy
– 10.00 Kružíberk – **Pohoda na vodě aneb Plavba baboho léta**
– pro vodomilny na člunech, kajácích, raftech a nečbách splutí a zamybání Moravice
– 16.00 Aréál dobré pohody Žimorvice – **Koncert dobré pohody**
– Hudební programek s Karavanou, Korovou, Záleský, Wabi Darhem, Pavlem Dobešem a Lobáblou
- neděle 16.** – 17.00 Čajovna Bludný kámen – **Životopis Johana Christoha Friedricha Schillera**
– Zahájení výstavy nědného humoru ve fotografiích Magdy Stanové (Slovensko)
– 19.00 Městský dům kultury Petra Bezruče
– **A proto zpívám... aneb Večer monsignora Josefa Veselého**
– literární-hudební pořad a předání Cený Petra Bezruče
- pondělí 17.** – 17.00 kino Elektra – **Humor ve filmu aneb divadlo Šklep ve Filmovém klubu**
– projekce brátbomerzádních snímků a setkání s protagonisty divadla Šklep
- úterý 18.** – 16.00 foyer Slezského divadla
– **S divadlem a kolem divadla aneb Hrst divadelních zářků Miloše Zbavitěle** – setkání s divadelním historikem, představení knihy vzpomínek a předání Cený Petra Bezruče
– 19.00 Loutkové divadlo – **Humor v éteru aneb Rádio Hotel**
– **pouliční, bytové a squat FM** – vizuální verze rozhlasového vysílání legendárního rádia Limonádový Joe
- středa 19.** – 15.00 Městský dům kultury Petra Bezruče – **Humor v literatuře pro děti aneb Povidání s Markétou Zinnerovou a Jiřím Žáčkem** – beseda se oblíbenými spisovateli
– 17.00 kostel sv. Václava – **Humor ve výtvarném umění II – Petr Lysáček: Svatováclavský sklád**
– 17.50 Dům umění – **Kurt Gebauer a Atelier všekerého sochařství, Jan Steklík a Annegret Heini: Výlet do Opavy** – vernisáž výrazných osobností soudobého umění
– 20.00 kostel sv. Václava – **Imaginativní humor Jana Švankmajera** – velkoplošná projekce filmů krále českých surrealitů
- čtvrtek 20.** – 17.00 Památník Petra Bezruče – **Dušan Polakovič aneb Čtvála bláznovství**
– vernisáž grafické a malířské tvorby slovenského výtvarníka
– 19.00 sál minoritního kláštera – **Humor v hudbě II aneb Večer světových premiér**
– noční sběr skladatelů z Prahy, Brna a Ostravy v provedení domácích i hostujících hudebníků
- pátek 21.** – 17.00 vět Hláska – **Slavnostní fanfáry k ukončení doprovodných akcí festivalu**
– 17.00 galerie ZUŠ Solná – **Úsměvy v dětském výtvarném projevu** – vernisáž žákovských prací
– 18.00 Ostrožná ulice č. 15 – **Odhalení pamětní desky skladateli Arnoštu Rychlému** – Matice sčeská ve 100. výročí narození opavského rodáka
– 19.00 Kulturní klub Ostroj – **Humorky ze Slezska aneb Veselý večer u cimbálu s dr. Antonínem Satem**
– setkání s významným folkloristou a předání Cený Petra Bezruče
- sobota 22.** – 10.00 Gotická síň minoritního kláštera – **Plenér X - 01** – vernisáž výběru prací z prádního roční setkání výtvarníků v Šihelovicích
– 14.00 aréál restaurace Na statbu - Opava, Kyčlovovice – **Procházka staletými aneb Šermujeme bez ručnic**
– veselé odpolední Rytíři svatého Vavřince a jejich hostů z Česka a Polska
- neděle 23.** – **Buchty a loutky aneb Hrátky s příběhem pohádkovým i válečným**
– 10.00 Loutkové divadlo – **Tři malá prasátka**, 15.00 Loutkové divadlo – **Zabák Valentýn** – představení pražského loutkového divadla pro děti – 19.00 Loutkové divadlo – **Příběh ??? člověka** – ne tradiční zpracování válečného eposu o letci-hrdinovi

Doprovodné akce festivalu probíhají jen za příznivého počasí na Horním náměstí ve dnech 9.9. v 10 hod., 10.-14. a 17.-21.9. vždy od 16.00 do 17.00 hodin.

Informace o festivalu: 0653/756 435, nebo na www.opava-city.cz
Předprodej vstupenek: Sluna, tel.: 0653/712 319; Slezské divadlo, tel.: 0653/623 144